

Ma-pi-s-Kirja.

Kotiopetusta warten

Toimitettu.

SuomennoS.

Tampere 1885.

B. G. Martin'in kustantama.

Hinta 25 penniä.

Uapiss=Kirja.

Kotiopetusta warten,

Toimitettu.

~~~~~
Suomennos.

Tampere 1885.

B. G. Martin'in kustantama.

Kirjain

kirjain

kirjain

kirjain

Tampereella:
Tampereen Kirjapaino-Osakeyhtiön kirjapainossa 1885.

Suomalaiset puustawit:

A B C D E F G
H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z
a b c d e f g h i j k l m n
o p r s t u w y ä ö

Wierastielisiä puustawia:

B C F Q W X Z
b c f q v r z

Numerot:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

äänelliset puustawit (vocales) jotka antawat äänen itsestänsä:

Aa, Ee, Ii, Oo, Uu, Yy, Ää, Öö,
äänettömät puustawit (consonantes), joita ei saada kuulumaan ilman äänellisten puustawien avuta:

**Bb, Gg, Hh, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn,
Pp, Rr, Ss, Tt, Ww.**

Wälimerkit:

- = Tawaus-merkki ja myös yhdistys-merkki.
- , Lyhemmän pysäyksen merkki.
- ; Pitemmän pysäyksen merkki.
- : Seurausmerkki (myös pitemmän pysäyksen-merkki.)
- . Pisimmän pysäyksen merkki.
- ? Kysymysmerkki.
- ! Toivotus-, kutsumus- ja kummastusmerkki.
- ( ) [ ] Sulut, eli wälisanain merkki.
- „ Lainausmerkki.
- ' Puustawin poisjättömerkki.
- Ajatusmerkki.
- § Sakso-osa-merkki (eli pykälämerkki.)
- * † Ojotusmerkki.

Alfutatawaukſia:

ha ja ka la ma na pa ra fa ta wa
 he je ke le me ne pe re fe te we
 hi ji ki li mi ni pi ri fi ti wi
 ho jo ko lo mo no po ro fo to wo
 hu ju ku lu mu nu pu ru fu tu wu
 hy jy ky ly my ny py ry fy ty wy.

hai jai kai lai mai nai pai rai fai tai wai
 hei jei kei lei mei nei pei rei fei tei wei
 hoi joi koi loi moi noi poi roi foi toi woi
 hui jui kui lui mui nui pui rui fui tui wui
 hyi jyi kyi lyi myi nyi pyi ryi fyi tyi wyi

ah eh ih oh uh yh äh öh
 of ef if of uf yf äf öf
 al el il ol ul yl äl öl
 am em im om um ym äm öm
 an en in on un yn än ön
 ap ep ip op up yp äp öp
 ar er ir or ur yr är ör
 as es is os us ys äs ös
 at et it ot ut yt ät öt

kah leh pih poh tuh lyh tãh möh
 maſ peſ tiſ roſ fuſ tyſ läſ töſ
 pal mel ſil kol ſul kyl tãl pöl
 tam ſem wim hom kum tym hãm röm
 kan ren rin ron tun ſyn hãn pön
 lap ſep lip ſop tup hyp hãp höp.

 tarſ panſ palſ malt merſ kelſ keſſ melſ
 piſ ſilp fiſſ kimp kalſ wonſ komp konſ
 tuſ purſ hurſ hurt myrſ jyrſ tyrſ jyſſ
 härſ wãlt ramp kãnt hörſ hõlſ hõlſ.

Tawausten yhdistykſiä.

A=pu, ai=na, aſ=tu, au=ta, al=ku; E=no,
 eſ=te, en=ſi, en=nen, ei=ten; S=ſä, ih=me, im=pi,
 il=ma; O=wi, on=ni, op=pi, oi=wa, ou=to; U=ro,
 ur=pu, uu=ſi, uſ=ko; Y=li, yſ=kä, yſ=ſin,
 yyn=nä, yök=kö; Ä=ly, ä=jes, äi=jä, äi=mä,
 änk=kä.

He-mo-nen.

Päs-si.

Koi-ra.

Lai-wa.

Put-ti.

Leh-mä.

Ta-lo.

Pys-sy.

Höy-ry-he-po.

Ke-ti.

Wä-ti-ju-na.

Wau-nut.

Kel-lo.

Soh-wa.

Kir-jat.

Ru-fat.

Mi-nä o=len lap-si. Nyt saan op=pia lu=teen; se on haus=kaa. Mi-nä tai=dän jo lu=tee jon=kun ju=nan. Se löh hy=win, jos mi=nul=la on ha=lu. Kun o=pin lu=teen, niin saan op=pia pal=jo Ju=ma=las=ta, ja kai=kes=ta, kun ma=ilmas=sa on. Mi=ti on jo mi=nul=le o=pet=ta=nut Ju=ma=las=ta. Mi-nä tie=dän, et=tä Ju=ma=la on mi=nuu luo=nut. Isä=ni ja äi=ti=ni te=ke=wät, mi=nul=le pal=jo hy=wää, an=taa=wat, mi=nul=le ruo=kaa ja waat=tei=ta se=kä o=pet=taa=wat mi=nul=le mi=kä on hyö=dyl=lis=tä. Mi-nä ra=kas=tan wan=hem=pi=a=ni. Kun ra=kas=tan hei=tä, niin täh=tän hei=dän tah=ton=sa. Mi-nä pi=dän pal=jo isäs=tä=ni ja äi=dis=tä=ni sen=täh=den mi-nä tot=te=len hei=tä.

Hy=wä Ju=ma=la! mi-nä kii=tän si=nuu, et=tä o=let an=ta=nu mi=nul=le hy=wät wan=hem=mat, jot=ka mi=nul=le o=pet=taa=wat mi=kä on hyö=dyl=lis=tä. War=je=le hei=tä kai=kes=ta pa=hun=des=ta. Nu=na hei=dän lau=wan e=lää ja naut=ti=a i=lo=a mi=nuu=ta.

War=je=le oi Ju=ma=la! mi=nuu wel=je=ni ja si=sa=re=ni kai=kes=ta pa=has=ta. Nu=na heil=le| tot=te=le=wai=nen ih=dän, et=tä ai=na i=la=hut=ta=si=wat hy=wi=ä wan=hem=pi=am=me, ja ra=kas=taisi=wat, si=nu=a kun o=let kail=kein i=sä ja luo=ja.

Is=la=hu=ta oi Ju=ma=la kail=ki=a ih=mi=si=ä. O=pe=ta hei=tä oi=kein tun=teen= si=nuu rak=ka=utes mei=tä koh=taan, niin et=tä tu=li=si=wat on=nel=li=si=fi ja au=tu=ail=si. Amen.

A-men'-el-la lo-pe-te-taan ai-na ru-ko-us Su-ma-lan ty-kö. A-men mer-ki-see, et-tä Su-ma-la kuu-lee ru-ko-ut-sem-me ja an-taa meil-le si-tä kuu hy-wä ja hyö-dhli-nen on.

Mi-kam-me jou-tuu pi-an. Kat-so kel-loon se o-sot-ta-ja kul-kee no-pi-as-ti, het-ki het-kel-tä. Ei kos-kaan tä-mä ai-ka tu-le ta-kai-sin. Ei-le-nen päi-wä ei e-nää pa-laa. Wu-o-si ku-luu wuo-den pe-räs-tä. Pi-an on lap-suu-tem-me ai-ka ku-lu-nu, mei-dän oi-kea op-pi-ai-kam-me. — Ah! o-pe-tel-kaam-me kai-kel-la ah-keruu-del-la. Veik-ki-kääm-me waan wä-hä ai-kaa. Se kuu leik-kii pal-jo lap-suu-des-saan, hä-wit-tää tur-haan sen a-ajan kuu pi-täis op-pi-a. — Sais-kat lap-set o-wat tai-ta-mat-to-mi-a, häi-ny-jä ja on-net-to-mia. Mo-ni käy nyt mie-ron tiel-lä, lei-wä-tä ja ko-di-ta, syys-tä ett-ei-wät o-le lap-suu-des-ta op-pi-neet si-tä kuu o-lis pi-tä-nyht op-piman, ei-wät-kä o-le työ-hön ja wi-re-ny-teen tot-tu-neet. Mo-ni is-tuu wan-ki-na ri-ko-l-sis-ta, joi-ta ei-wät kos-kaan o-lis teh-neet, jos lap-se-na o-li-si-wat ol-leet ah-ke-rat ja tot-te-le-wai-set. Nyt saa-wat näh-dä nä-l-kää, wi-lu-a ja muu-ten pal-jo kär-siä. Su-ma-la mi-nu-a sen-lai-ses-ta ar-mol-li-ses-ti war-jel-loon! Su-ma-la suo-loon et-tä tu-li-sin ah-ke-ram-mak-si ja tot-te-le-wai-sem-mak-si päi-wä päi-wäl-tä, wuo-si wuo-del-ta! Pal-jo on opit-tawaa, mut-ta ai-ka, on ly-hyt. Jo-ka päi-wä tah-don ru-koil-la ah-ke-runt-ta ja me-nes-ty-s-tä. Tah-don ru-koil-la ja teh-dä työ-tä.

Ku-lu-neet päi-wät o-wat ai-nai-sel-fi ka-dou-neet. Tä-mä het-ki on si-nun, mut-ta tu-le-was-ta het-kes-tä et tie-tä! mi-tä se tuo myötänsä. Mi-tä i-lä-nä tah-dot teh-dä, te'e se pi-an. Ä-lä jä-tä il-lak-si, min-kä tai-dat aa-mul-la teh-dä. Puut-tu-wai-suus ja was-tus o-wat lais-kun-den lap-si-a. Ah-ke-ruus pois-taa hä-dän; on-ni ja me-nes-ty-s o-wat ah-ke-ran seu-ra-lai-sia. Lais-ku-ri on tak-la it-sel-len-sä-kin; hä-nen ai-kan-sa ras-ka-ut-taa hän-tä; hän har-hai-lee pit-kin, ei-kä tie-dä mi-tä hä-nen pi-tää te-ke-män. Hä-nen päi-wän-sä ka-too-wat niin-kun war-jo; hä-nen run-miin-sa on ki-tu-li-as liif-ku-mi-sen puut-teen täh-den. Hä-nen sie-lun-sa on pi-me-ä, hä-nen a-ja-tuk-sen-sa se-kai-sin. Hän ha-lu-aa tie-to-a, mut-ta ei wiit-si et-si-ä. Hä-nen huo-neen-sa on e-pä-jär-jis-tyl-ses-sä; hän nä-kee sen o-min sil-min, hän toi-woo jo-ta-kin, mut-ta ei tai-da päät-tää mi-tään fik-si kun huk-la tun-len puus-ka tart-tuu hä-neen, wie-den kans-san-sa hantaa.

Muutamia raamatun lauseita.

Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan poikansa, että jokainen kun uskoo hänen päällensä, ei pidä hukuman, mutta iankaikkisen elämän saaman. (Joh. 3:16).

Jesuksen Kristuksen veri puhdistaa meidän kaikista synneistämme. (Joh. 1. 1: 7.)

Ei yksikään taida Jesusta kutsua Herraksi waan Pyhän-hengen kautta. (1 kor. 12: 3.)

Usko Herran Jesuksen päälle niin tulet autuaaksi.
(Apost. tef. 16: 31.)

Pidä se kun sinulla on, ett'ei kukaan ota kruunuas.
(Jlm. 3: 11.)

Salvokaat ja rukoilkaat ett'ette joudu kiusaukseen.
(Math. 26: 41.)

Raikki mitä Isältä rukoilette, minun nimeeni, sen hän antaa teille.

Raikki hyvä ja täydellinen lahja tulee ylhäältä valkeuden isältä. (Jaf. 1: 17.)

Rukoilkaat että teidän ilonne olis täydellinen. (Joh. 16: 24.)

Joka usko ja kastetaan se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko se kadotetaan (Mark. 16: 16.)

Min monta kun teistä Kristukseen kastettu on, niin olette Kristuksen päällenne pufeneet. (Gal. 3: 27.)

Joka loppuun asti wahwana pysyy se tulee autuaaksi.
(Math. 10: 22.)

Jumala ole minulle armollinen sinun suuren hywynytes tähden, pyhi pois minun syntini sinun laupeutes tähden.
(Psalm. 51: 6.)

Niin usein kun syötte tästä leivästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuolemaa Julistaman, siihen asti kun hän tulee. (1 kor. 11: 26.)

Joka syö minun lihavi ja juo minun wereni, hänellä on iankaikkinen elämä, ja minä olen herättävä hänen viimeisenä päivänä. (Joh. 6: 54.)

Muista luojaas nuoruudesjas. (Saarn. 21: 1.)

Se kun Jumalaa pelkää, ei hänen yltisensä ole kukaan, sillä Jumalan pelko käy yli kaiken. (Synr. 25: 15.)

Warjele sydämes kaikella ahkeruudella; sillä siitä tulee elämä. (Sananl. 4: 23.)

Kuuro Jannen uni.

Oli kuuromyyttä poika jonka nimi oli Janne. Baikka tämä poika raukka ei koskaan voinut kuulla ihmisen ääntä, oli hän kuitenkin saanut kuulla Jesuksen äänen, ja tunsi, raskasti ja seurasi sitä.

Yhtenä päivänä hän kertoi, ofittain formilla, ofittain muulla tavalla, että hän oli nähnyt unen. Jumala oli näyttänyt hänelle suuren, mustan kirjan, johon oli kirjoitettu Jannen kaikki synnit. Jumala oli myöskin näyttänyt hänelle helwetin, joka uhtasi niellä hänen, hänen suurten syntiensä tähden. Mutta silloin tuli Jeesus ja pyhki kädellään joka oli punanen werestä, mustan kirjan joka sirun. Kallis punainen käsi poisti kaikki Jannen synnit. Kun Jumala sitte katsele kirjaa walossa, hän ei enään nähnyt yhtäkään syntiä siinä. Tulihan pikkupojan nyt olla iloinen ja onnellinen kun Jesuksen veri oli pyhkinyt pois kaikki hänen syntinsä.

Nuori ystäväni, sinäkin tarvitset syntein anteeksi saamista. Tahtoisitko saada ne poispyhityksi? Rukoiletko: „pyhii pois pahat tekoni?“ Tiedä että ne jo owat pois pyhityt. Usko hänen sanansa kun hän sanoo:

Siksi tulii maailmaan
 Uskowie auttamaan,
 Röyhiiä wapahtamaan,
 Baiwaisia forjaamahan,
 Tuomaan armon, autuuden,
 Lewon, rauhan, laupeuden.
 Jesuksen kanssa.

Kerran muutamat pienet lapset katselivat taulua, joka kuvasi myrskyä Galilean merellä, silloin kun Kristus matasi hahdesja. Ankarat laineet näyttivät heittävän alusta sinne tänne, niinkuin pientä lastua. „Voi kuinka onnettomassa tilassa opetuslapsi-raukat olivatkaan!“ sanoi yksi isommista pojista, „en olisi mielelläni ollut heidän siassansa.“

„Minä kyllä olisin mielelläni ollut,“ sanoi pieni kauris tyttö.

„Vai olisit mielelläs ollut merellä noin kowassa myrskyssä?“

„Olsin kun Jeesuskin oli aluksessa,“ vastasi pikku tyttö. Meillä ei ole hätää, kun Herra on kanssamme.

Kristityn tavalla leikkiminen.

Kuulin kerrottavan kahdesta lapsesta — pojasta ja tytöstä — jotka tavallisesti leikkivät keskenänsä. He luopuivat synnin palveluksesta ja antoivat sydämensä Jumalalle.

Yhtenä päivänä tuli poika, jonka nimi oli Hannu äitinsä tytö ja sanoi: „Äiti minä tiedän että Emma on tofikristitty.“

„Mistä sen tiedät, lapsiseni?“

„Siitä rakas äiti, että hän leikkii tofikristityn tavalla.“

„Leikkiikö hän tofikristityn tavalla?“ kysyi äiti; sillä nämät sanat ihmetytti häntä.

„Leikki kyllä,“ vastasi lapsi, „vaikka häneltä otettaisiin kaikki mitä hänellä on, ei hän kuitenkaan suutu. Ennen oli hän häijynkurinen, ja jos hän ei saanut kaikkia, mitä tahtoi, sanoi hän: „Minä en tahdo leikkiä sinun kansas, sinä olet ruma poika.“

Jumala voi herättää kivistäkin Abraham'ille lapsia.

Keskustelu yhden äidin ja lapsen välillä.

Äiti: Me ihmiset emme taida täydellisesti tehdä, mitä on Jumala meille käskenyt kymmenissä käskyissänsä. Me teemme useasti Jumalan tahtoa vastaan, ja olemme silloin syntisiä.

Lapsi: Onko isä ja äitikin syntiset?

Ä: Valitettavasti! olemme mekin syntiset; sillä kaikki ihmiset ovat syntisiä.

L: Rakas äiti! sitä en voi uskoa, että minun hyvät vanhempani tekivät Jumalan tahtoa vastaan; ei he taida olla syntisiä.

Ä: Mutta niin se kuitenkin on, me myöskin, sinun vanhempas olemme syntiset Jumalan edessä; eikä se joka syntiä tekee ole otollinen Jumalalle, eikä pääse taiwa seen, jos ei hän pyyhä Jumalalta armoa ja paranna elämänsä.

L: Mihinläs syntiset joutuivat?

Ä. Syntiset tulevat kuolemasansa ikuisesti hyljättyiksi Jumalalta, yhteen paikkaan, joka kutsutaan helvetiksi, eli piinan sijaiksi, jossa Jumalattomat iankaikkisesti piinataan.

L: Se on kauheeta? Minä en tahdo mennä sinne, ei isä, äiti, veljeni, sisareni eikä kukaan saa sinne mennä.

Ä: Miin lapseni! Se on kauheeta, että me ihmiset synnin kautta olemme tulleet niin onnettomiksi; mutta emme sentään ole kadotettuja, me taidamme jos itse tahdomme, tulla vapahdetuiksi.

L: Taidammeko tulla vapahdetuiksi helvetistä? Ah kuinka hyvä se on!

Ä: Jumala itse on vapahthanut meidän sielä. Jumala rakasti maailmaa niin, että hän antoi ainoan poikansa, että joitainen kun uskaa hänen päällensä, ei pidä hukkuman, vaan saaman iankaikkisen elämän taiwaassa. Jumalan poika

joka oli Jumala ja ihminen, kutsutaan Jeesus Kristus ja on meidän vapahtajamme, joka meidän lunasti kuolemasta, perheleen wallasta ja helwetin waiwasta. Siki kassituhatta vuotta fitten syntyi hän tänne maailmaan, ja kärsi sen synnin rangastuksen, kun meidän olis pitänyt kärsimän. Hän kuoli ristin päällä ja kärsi kirouksen ja helwetin waiwan meidän edestämme.

L: Onko Jeesus kärsinyt kaikkein syntisten edestä; onko hän minunkin edestäni kärsinyt?

V: Jeesus on kuollut kaikkein ihmisten edestä. Sinäkin olet, Jeesuksen kautta, Jumalan lapsi, jos uskot hänen päällensä.

L: Kuinka taidan minä uskoa Jeesuksen päälle, minä tahdon mielelläni tulla hänen kauttansa Jumalan lapsiksi.

V: Sinun pitää uskoman Jumalan päälle, joka on kolme-yhteinen, nimittäin Isä Jumala, Poika Jumala ja Pyhä-Henki Jumala, sen saat oppia „Uskon tunnustuksesta.“

L: Kun uskon Jumalan, vapahtajani päälle; tulenko fitten autuaaksi?

V: Tulet lapseni! Jeesus itse sanoo: Joka uskoo hän tulee autuaaksi. Ja kun olet autuas, niin olet Jumalan lapsi ja pyhä uskossa vapahtajan päälle, pitää sinun usein puhuman Jumalan kanssa.

L: Kuinka taidan minä puhua Jumalan kanssa, kun'en näe häntä?

V: Sinun pitää rukoileman, kun rukoilet, niin silloin sinä puhut Jumalan kanssa. Sinä et taida nähdä Jumalaa, sillä hän on, niinkuin sinun sielustkin yksi henki; mutta Jumala on läsnä joka paikassa taiwaassa ja maan päällä, sentähden taidat sinä jokapaikassa puhua hänen kanssansa. Etkö puhu mielelläs isäs ja minun kanssani?

L: Hywin mielelläni puhun minä raffaan isäni ja äitini kanssa.

M: Mhtä mielellään puhuu yksi Jumalan lapsi, Jumalan tairaallisen isänsä kanssa. Jesus on käskennyt meidän rukoileen, hän sanoi: rukoilkaat, että teidän ilonne olis täydellinen. Jesus on opettanut meitä kuinka meidän pitää rukouksessa puhuman Jumalan kanssa, hän on meille opettanut sen yhdesä rukouksessa, jota kutsutaan: „Herran rukoukseksi.“

L: Sen rukouksen tahdon minä oppia.

M: Sen finun tarvitsee oppia, sillä se on paras kaista rukouksista. On myöskin muita rukouksia.

L: Hyvä äiti! opettakaa ne minulle!

M: Sen te'en minä mielelläni. Sinä saat oppia kuinka finun pitää Jumalaa rukoileman, kun aamulla heräät unestas ja ehtoolla kun levolle menet; kun menet ruo'alle ja päästynäs ruoalta; kun tunnustat syntis ja rukoilet rikokkias anteeksi. Lu'e ahteraa! Jumala kuulee mielellänsä lasten rukoukset.

L: Kun Jumala mielellänsä kuulee rukoukseni, niin tahdon häntä usein rukoilla; hyvä äiti! sanoakaa minulle, minkä tähden pitää minun Jumalaa rukoileman?

M: Sentähden, että saisit kaikkinaista hyvää Jumalalta.

L: Minä saan sitä isältä ja äidiltä, äiti laittaa minulle ruokaa ja vaatteita.

M: Kyllä se niin on, mutta keneltä luulet vanhempas saawan sitä kun sinulle antawat?

L: Mii! kyllä jo ymmärrän, isä ja äiti saawat Jumalalta sen mitä minulle antawat. Mutta kuinka Jumala vanhemmilleni antaa, sitä en ymmärrä.

M: Meidän työlemme antaa Jumala meille mitä tarvitsemme. Jumala antaa meille terveyttä, voimaa ja ym-

määrystä työhön ja toimiin. Jumala sallii, että työmme menestyy ja meillä on hyötynä siitä; kun ihminen työllänsä toimittaa tarpeensa, kutsutaan sitä Jumalan siunaukseksi, sillä kaikki mitä Jumala meille antaa hyödyllistä. Jumalalta saamme ruumiilliset ja hengelliset tarpeemme. Se hyvyys kun Jumala meille antaa ruumiin tarpeeksi kutsutaan maalliseksi siunaukseksi.

L: Maallinen — mitä se on?

M: Kaikki mitä ruumiin ylöspidoksi tarvitaan kutsutaan maalliseksi, niin kuin, terveys, ruoka, vaatteet, huoneet ja niin edespäin. Mutta meillä on myöskin sielun tarpeita.

L: Mitä sielu tarvitsee; se on henki, jota emme näe?

M: Sielun tarpeet ovat tärkeemmät kun ruumiin; meidän pitää sentähden enemmän ja etupäässä rukoilla sielun tarpeita, jotka kutsutaan hengelliseksi tarpeiksi. Meidän sielumme tarvitsee opetusta, lohdutusta ja vahvistusta Jumalan sanasta; erinomattain tarvitsee sielumme lepoa ja rauhaa syntein anteeksi saamisen kautta.

L: Hyvä ätti! minä tiedän että olen syntinen; mutta kuinka saan syntini anteeksi.

M: Sinun pitää rukoileman Jumalalta syntein anteeksi saamista Jeesuksen kautta. Jeesuksen tähden antaa Jumala syntimme anteeksi, sillä Jeesus on kuollut synteimme tähden. Jeesuksen kautta ja hänen tähtensä, tulemme myös wakuutetuksi että Jumala kuulee rukouksemme.

L: Oi! kuinka suuresti rakastan Jeesusta, joka on tehnyt minulle niin paljon hyvää.

M: Niin lapseni! Jeesusta pitää sinun rakastaman enemmän kun ketään muuta, sillä hän rakastaa lapsia; silloin kuin hän oli maanpäällä, otti hän niitä lapsia, kun tuotiin hänen tykönsä, syliinsä, pani kätensä heidän päällensä ja siunais heitä.

L: Hyvä äiti! jos olisin silloin elänyt, niin olis Jeesus siunannut minuakin.

M: Waik'ei sinua vielä silloin ollut, kun Jeesus eli maan päällä, niin olet sentään tullut häneltä siunatuksi.

L: Olenko minä jo tullut siunatuksi Jeesukselta?

M: Olet, silloin kun sinä kastettiin.

L: Kuinka minä silloin tulin siunatuksi?

M: Sinä tulit, Pyhän Hengen voiman kautta, sanassa otetuksi Jeesuksen armowaltakuntaan; sinä pääsit hänen tähtensä Jumalan lapseksi ja osalliseksi siitä autuudesta kun Jeesus ansainnut on. Se pyhä toimitus, jonka kautta sinä tulit kristityksi, kutsutaan „Kasteen Sakramentiksi.“

L: Mitä Sakramentti on?

M: Sakramenteiksi kutsutaan kaksi Jeesukselta, täällä maan päällä ollessansa, asetettua toimitusta, joilla hän jätti meille wakuutuksen hänen suuresta rakkaudestaan. Samaten kun joku säättää ennen kuolemaansa, kuinka hänen tawaransa on jaettava perillistensä välillä, jättää yhden muiston jälkeensä, joka kutsutaan testamentiksi. Jeesus teki myöskin testamenttinsa meille kun hän asetti ne kaksi Sakramenttia, joissa hän vielä elää meidän keskesämme.

L: Mitkä owat ne Sakramentit, kun Jeesus asetti?

M: Ne owat Kasteen Sakramentti ja Alttarin Sakramentti eli Herran Pyhä Ehtoollinen. Jeesus väitti opetuslapsillensa, jotka olivat hänen kansansa ja kuuliwat hänen opetuksiansa, wähää ennen taiwaaseen astumistansa „Kasteen Sakramentin.“

L: Äiti! minä olen ilonen että olen kastettu ja että Jeesus on siunannut minuakin.

M: Tosin on sinulla syytä iloita; sinä tulit kasteesja kristityksi, ja olet nyt rakkaan wapahtajas oma; hänen kunniajensa pitää sinun elämän ja häntä aina muistaman.

L: Minä tahdon aina muistaa Jesta; hän on niin paljon tehnyt minulle hyvää. — Kun'en waan häntä unhottas kun tulen isoksi ihmiseksi ja isä ja äiti, jotka minulle puhuivat hänestä, owat kuoleman kautta pois menneet.

M: Jesus on itse pitänyt siitä huolen, ett'emme häntä unhohtas.

L: Kuinka on hän sen tehnyt:

M: Hän on jättänyt meille yhden säännön muistossensa, jonka kutsumme „Altтарin Sakramentiksi.“

L: Kosta asetti Jesus Altтарin Sakramentin?

M: Wiimeisenä yönä ennen kuolemaansa oli Jesus opetuslastensa seurassa, jolloin hän sääti Pyhän Ehtoollisensa, jossa hän leiwän ja wiinan alla ja kansa antaa meille pyhän ruumiinsa ja werensä. Silloin kun Jesus opetuslastensa kanssa ensimmäistä Ehtoollistansa, sanoi hän: „se tekee minun muistosseni.“ Jesta joka meidän tähtemme on on kärsinyt kuoleman katteruuden ja täyttännyt edestämme Jumalan lain, pitää meidän nauttiesiamme hänen Pyhää Ehtoollistansa, liikutetulla ja kiitollisella sydämellä muistaman. Meidän uskomme Jesuksen päälle, tulee tämän sakramentin kautta ylläpidetyksi ja wahvistetuksi. Ja nyt rakas lapsi pane mielees wapahtajan sanat, kun hän sanoo: „Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan.

Jumalan kymmenen käsky.

Ensimmäinen käsky:

Minä olen Herra sinun Jumalas; Ei sinun pidä muita Jumalia pitämän minun edessäni.

Toinen:

Ei sinun pidä turhaan lausuman Herran sinun Jumalas nimeä, sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka Hänen nimensä turhaan lausuu:

Kolmas:

Muista lepopäivää, ettäs sen pyhittäisit.

Neljäs:

Sinun pitää kunnioittaman isääs ja äitiäs, ettäs menestyisit ja lauan eläisit maan päällä.

Viides:

Ei sinun pidä tappaman.

Kuudes:

Ei sinun pidä huorin tekemän.

Seitsemäs:

Ei sinun pidä varastaman.

Kahdeksas:

Ei sinun pidä wäärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.

Yhdeksäs:

Ei sinun pidä pyytämän lähimmäises huonetta.

Kymmenes:

Ei sinun pidä himoitseman lähimmäises emän-

tää, eikä hänen palveliaansa, eikä piikaansa, eikä härkänsä, eikä juhtaansa, eikä mitään, mikä lähimäises oma on.

Raikki käskyt suljetaan näihin sanoihin:

Sinun pitää rakastaman Herraa Jumalaas kaikesta sydäimestäs, ja kaikesta sielustas; ja kaikesta mielestäs, ja kaikesta voimastas; ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkun itseäs.

Raikki mitä tahdotte, että ihmisten pitää teille tekemän, se tehkäätkin myös heille: sillä tämä on laki ja profetat.

Belteä Jumalaa, ja pidä Hänen käskynsä: sillä sitä tulee kaikkein ihmisten tehdä.

Uskon-tunnustus.

Minä uskon Jumalan päälle, Isän kaikkivaltiaan, taivaan ja maan Luojan.

Minä uskon Jesuksen Kristuksen päälle, Hänen ainoan Poikansa, meidän Herramme joka siki Pyhästä Hengestä, syntyi Neitseestä Mariasta, piinattiin Pontus Pilaatuksen alla, ristiin naulittiin, kuoletettiin ja haudattiin; astui alas helwettiin, kolmantena päivänä nousi ylös kuolleista, astui ylös-taivaasen, istuu Isän Jumalan kaikkivaltiaan oikealla kädellä, sieltä on tulewa tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden pyhän kristillisen seurakunnan, pyhäin ihmisten yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylösnousemisen ja iankaikkisen elämän. Amen.

Herran Rufous.

Sjä meidän, joka olet taiwaissa! Pyhitetty olkoon Sinun nimes. Lähes tulkoon Sinun waltakuntas. Tapahtukoon Sinun tahtos niin maassa kun taiwaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän welwolistemme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä Sinun on waltakunta ja woima ja kunnia iankaikkisesti. Amen.

Kasteen Sakramentti.

(Jonka Herramme Jesus Kristus sääti, näin sanoen opetuslapsillensa:)

Menkäät kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat ewangeliumiaa kaikille luoduille. Joka usko ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan. Minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä. Menkäät siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän, Pojan ja Pyhän Hengen. Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, kun minä olen teille käskenyt. Ja katso! Minä olen teidän kansanne joka päivä mailman loppuun asti. Ell'ei joku synny vedestä ja hengestä, ei hän taida Jumalan waltakuntaan sisälle tulla. Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä hengestä syntynyt on se on henki.

Rippi eli synnin päästö.

(Näin sanoi Herra Jesus Kristus Pyhälle Pietarille ja muille opetuslapsillensa.)

Minä annan sinulle taivaan waltakunnan awaimet: ja mitä sinä sidot maan päällä

sen pitää oleman sidotun taiwaisfa: ja mitä sinä päästät maan päällä, sen pitää oleman päästetyn taiwaisfa. Ottakaat Pyhä Henki; joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan; ja joille te ne pidätte, niille ne owat pidetyt.

Herran Ehtoollinen eli Altta- rin Sakramentti.

Meidän Herra Jesus Kristus sinä yönä, jona Hän petettiin, otti leiwän, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: Ottakaat ja syökää tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; se tehkääte Minun muistokseni.

Samalla nuotoa ehtoollisen jälkeen otti Hän myös kalkin, kiitti, antoi heille ja sanoi: Ottakaat ja juokaat tästä kaikki, tämä on uuden testamentin kalkki minun weresfäni, joka teidän ja monen edestä wuodateaan syntein anteeksi antamiseksi; se tehkääte niin usein kuin te juotte, Minun muistokseni.

Ruoka-Lukuja.

1. Ruoalle ruwetesfa.

Raikkain filmät wartioitsewat Sinua Herra! ja Sinä

annat Heille ruoan ajallansa. Sinä awaat kätes ja rawitset kaiikki, kun elävät, suosiolla. Runnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut ja nyt ja aina ijankaiikkisesta ijankaiikkiseen! Amen.

Isä meidän, joka olet taiwaissa! j. n. e.

Herra Jumala, taiwaallinen Isä! siunaa meitä ja näitä Sinun lahjojas, jottas meille ruumiin rawinnoksi armollisesti suonut olet! Ja anna pyhä armos, että me kohtuullisesti ja Sinun mieles rikkomata niitä nauttisimme ja tykömme ottaisimme! Sinun poikas, Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Amen.

Hywynyttä Herran aina lausukaamme!

Rawinnon, juoman Häneltä saamme.

Suolen Hän meistä joka päivä kantaa;

Larpeemme meille armiasti antaa.

2. Ruo'alta päästyä.

Riittäkääät Herraa, sillä Hän on hyvä ja Hänen laupeutensa pysyy ijankaiikkisesti; joka ruoan antaa jokaiselle hengelle, joka eläimille antaa heidän ruokansa ja kaarneen pojille, jotka häntä awuksensa huutawat! Runnia olkoon isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut ja nyt ja aina ijankaiikkisesta ijankaiikkiseen! Amen.

Isä meidän, joka olet taiwaissa! j. n. e.

Me kiitämme Sinna rakas taiwaallinen Isä! Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta, kaikkein Sinun hyväin töittes ja erittäinkin näitten Sinun lahjais edestä, jotka me nyt Sinun laupeudestas nauttineet olemme; ja rukoilemme Sinua pyhää armoas, että niinkun ruumis on rawintonsa saanut, mahtais myös sielu Sinun pyhällä sanallas aina wir-

woitetuksi tulla, Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Kristuksen
kautta. Amen.

Kiitos olkoon Jumalalle,
Ruumiin sielun ruohtialle!
Armostansa auttakohon,
Neuwooon ja saattakohon,
Esiwallan warjellukohon,
Rauhan aina antakohon,
Biimein iloon kantakohon.

Manu-rukouksia.

Sinun pyhään nimees, Sinä ristiin-naulittu Herra Jesu
Kriste! minä nyt nousen. Sinä joka minun kallilla werel-
läs lunastit, Sinä minua tänä päivänä ja joka hetki hallitse
auta, warjele; ja anna hyvä onni ja jumalinen meno minun
asioisjani ja töisjäni, että minun elämäni ja aiwoitukseni Si-
nun kiitoksesjes ja kunniakses tulis! Wahwista minua myös
kaiikkiin hywiin töihin tänä päivänä ja joka päivä, ja tämän
onnettoman elämän perästä johdata minua ijankaikkiseen elä-
mään! Amen.

Minä kiitän sinua, minun taiwaallinen Isäni! Jesuksen
Kristuksen, Sinun rakkaan Poikas kautta, että minua tänä
yönä kaikesta vaarasta ja wahingosta armollisesti warjellut
olet: ja rukoilen Sinua, että minulle anteeski antaisit kaikki
minun syntini, joilla minä tänä yönä Sinun mieles rikkonut
olen, ja myös tänä päivänä warjelisit minua kaikesta syn-
nistä ja pahudesta, että minun elämäni ja kaikki minun
työni mahtais Sinulle kelwata. Sillä minä annan itseni,
sieluni, ruumiini ja kaikki tyyni, kun minulla on, Sinun hal-
tuus ja huomaas. Sinun pyhät enkelis olkoot minun kans-
jani ja älkööt kuhunkaan minusta luopuko! Sinuu Pyhä

Henkes walaiskoon ja hallitkoon minua ett'ei se paha wihamies, perkele, minusta mitäkään voittaisi! Amen.

Ohtoo-rukouksia.

Minä kiitän Sinua, minun taiwaallinen Isäni; Jesuksen Kristuksen, Sinun rakkaan Poikas kautta, ettäs minua tänä päivänä kaikesta waarasta ja wahingosta armollisesti warjellut olet; ja rukoilen Sinua, ettäs minulle anteesi antaisit kaikki minun syntini, joilla minä tänä päivänä Sinun mieles rikkonut olen, ja ettäs tänä yönä minua armollisesti warjelisit ja minusta murheen pitäisit. Sillä minä annan itseni, ruumiini ja sieluni ja kaikki tyyni kuin minulla on, Sinun huomaas ja käsiis. Sinun pyhät enkelis olkoot minun kanssani ja älkööt kuhunkaan minusta luopuko! Sinun Pyhä Henkes walaiskoon minua, ett'ei se paha wihamies perkele, minusta mitäkään voittaisi! Amen.

Walwo Herra ratas taiwaallinen Isä! meidän ylitsemme, ja warjele meitä siltä kawalalta kiusaajalta, joka aina ympäri käy, etsein ketä hän sais hukuttaa. Anna meille armojas, että me wahwalla uskolla miehuullisesti häntä wastustaisimme, ja tänä yönä Sinun pyhän warjelukses alla murheetoinna le päisimme, Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Amen.

Lasten rukous.

Herra Jumala, taiwaallinen Isä! me rukoilemme Sinua, Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Kristuksen tähden: lainaa meille pyhä armos, että me oikeassa uskossa, hywisä tawoisja ja opissa päivä päivältä kaswaisimme ja lisääntyisimme; ja että Sinä meitä, meidän vanhempiamme ja eiuwaltaamme

tänä päivänä kaikesta pahuudesta armollisesti varjella ja suojella tahtoisit. Amen.

Rukous rauhasta.

Oi Herra Jumala! josta pyhät halut, oikeat neuvot ja vanhurskaat työt tulevat, anna Sinun palvelioilles se ranha jota maailma ei antaa taida, että meidän sydämemme Sinun käskys alle annetetut olisivat, ja kaikki vihamiesten neuvot särje, että meidän elämämme Sinun varjelukses alla lewossa olisi! Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Amen.

Suo Herra! rauhaa kansalles,
 Pois viholliset poista,
 Suo rauhaa seurakunnalles;
 Ei löydy ketään toista,
 Kun riidot estää taitaa.

Anna Herra! rauhaa kaikille maakunnille, onni ja terveys itsekullenkin säädylle.

Yhteisiä rukouksia.

Ruta meitä walvoisamme, Herra! kätke meitä maates-
 samme, että me walwoisimme Kristuksen kanssa, ja rauhassa
 lepäisimme. Sinun haltuus Herra Jumala! minä annan
 henkeni ja sieluni, ettäs häntä Kristuksessa, joka on meinän
 elämämme ja ylös-nousemisemme, ijankaikkisesta kuolemasta
 varjelist. Ja rukoilemme Sinua, että Sinä joka se totinen
 walkeus olet, Sinun armas paisteen minun pimiään sydä-
 meeni muodattaisit, Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Kristus-
 jen meidän Herramme kautta. Amen.

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä! Sinä joka olet kärsiväinen, pitkämielinen ja suuresta armosta anteeksi annat kaikille katuvaisille kaikki pahat teot, rikokset ja synnit. Me olemme (sen pahempi) tehneet syntiä meidän isäimme kanssa; me olemme väärin tehneet ja olleet jumalattomat, ja Sinun mieles rikkoneet; Sinulle ainoalle elemme me syntiä tehneet, ja Sinun edessä pahoin tehneet. Mutta älä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme: armahda meitä nopeasti; sillä me olemme sangen wihelijäisiksi tulleet.auta meitä, Jumala, meidän Wapahdamme! Sinun nimes kunnian tähden: wapahda meitä, ja anna meille kaikki meidän syntimme anteeksi, ja anna meille Sinun Pyhä Henges armoa, parannaaksemme syntistä elämäämme, ja saadaiksemme Sinun kanssas iankaikkisen elämän, Sinun Poikas, Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Amen.

Siunaus.

Herra siunatkoon meitä ja warjeltkoon meitä; Herra walistatkoon kaswonsa meidän päällemme ja oltkoon meille armollinen: Herra kääntäköön kaswonsa meidän puoleemme ja antatkoon meille iankaikkisen rauhan! Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Amen.

Suuruuden mitat.

1 markka = 100 penniä. — 1 Leiviskä = 20 nau-
 laa. 1 naula = 32 luobia. — 1 penikulma = 10 wirs-
 taa = 18,000 kynnärää. 1 wirsta 1,800 kynnärää. 1 kyn-
 närä = 2 jalkaa = 4 kortteliä. 1 kortteli = 6 tuumaa.
 — 1 tufina = 12 kappaletta. — 1 tynnyri = 30 kappa-
 = 63 kannua. 1 kannu = 2 tuoppia. 1 tuoppi 4 kortte-
 lia. 1 kortteli = 4 jumprua. — 1 vuosi = 12 kuukautta
 = 52 viikkoa = 365 päivää tavallifina, ja tarkauswoo-
 366 päivää. 1 kuukausi = 30 päivää. 1 viikko 7 wuo-
 rokautta (päivää ja yötä.) 1 vuorokausi = 24 tuntia. 1
 = 60 minutia. 1 minuti = 60 sekuntia.

Suvinlasiku merkit:

+ Yhteenlasiku-merkki. — vähennys-merkki × kerto-
 mus-merkki. : jakamus-merkki.

Latinaisia Numeroita:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
13	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.			
XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.	XX.	XXI.			
22.	23.	30.	40.	50.	60.	70.	80.				
XXII.	XXIII.	XXX.	XL.	L.	LX.	LXX.	LXXX.				
90.	100.	200.	300.	400.	500.	600.	700.	800.	900.	1000.	
XC.	C.	CC.	CCC.	CD.	D.	DC.	DCC.	DCCC.	CM.	M.	

Kertomus-taulu.

$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$	$4 \times 2 = 8$	$5 \times 2 = 10$
$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 3 = 12$	$5 \times 3 = 15$
$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 4 = 16$	$5 \times 4 = 20$
$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$	$5 \times 5 = 25$
$2 \times 6 = 12$	$3 \times 6 = 18$	$4 \times 6 = 24$	$5 \times 6 = 30$
$2 \times 7 = 14$	$3 \times 7 = 21$	$4 \times 7 = 28$	$5 \times 7 = 35$
$2 \times 8 = 16$	$3 \times 8 = 24$	$4 \times 8 = 32$	$5 \times 8 = 40$
$2 \times 9 = 18$	$3 \times 9 = 27$	$4 \times 9 = 36$	$5 \times 9 = 45$
$6 \times 2 = 12$	$7 \times 2 = 14$	$8 \times 2 = 16$	$9 \times 2 = 18$
$6 \times 3 = 18$	$7 \times 3 = 21$	$8 \times 3 = 24$	$9 \times 3 = 27$
$6 \times 4 = 24$	$7 \times 4 = 28$	$8 \times 4 = 32$	$9 \times 4 = 36$
$6 \times 5 = 30$	$7 \times 5 = 35$	$8 \times 5 = 40$	$9 \times 5 = 45$
$6 \times 6 = 36$	$7 \times 6 = 42$	$8 \times 6 = 48$	$9 \times 6 = 54$
$6 \times 7 = 42$	$7 \times 7 = 49$	$8 \times 7 = 56$	$9 \times 7 = 63$
$6 \times 8 = 48$	$7 \times 8 = 56$	$8 \times 8 = 64$	$9 \times 8 = 72$
$6 \times 9 = 54$	$7 \times 9 = 63$	$8 \times 9 = 72$	$9 \times 9 = 81$

Kirjoitus-kirjaimet.

A B C D E F G H I J
 K L M N O P Q R
 S T U V W X Y Ä Ö
 a d e g h i j k l m n o p
 r s t u v w y ä ö
 B C F Q V X Z Å
 b c f q v x z å

Latinaiset kirjaimet:

A D E G H I J K L M N O P R S T U W Y Ä Ö
 B C F Q V X Z Å
 a d e g h i j k l m n o p r s t u w y ä ö
 b c f q v x z å

Mapiset 1.

M B7283

Allekirjoittaneen kustannuksella on ilmestynyt:

Selitys Pyhästä Rasteesta C. D. Rosenius'elta. Suomentanut E. M. Hinta 25 penniä.

Totisten Kristittyin Autuaallinen Rauha. Kirjoittanut C. D. Rosenius. Suomentanut E. M. Hinta 20 penniä.

Muutama jana kirkollisissa tyshymyksissä. Kirjoittanut C. D. Rosenius. Suomentanut R. J. Lindbom. Hinta 15 penniä.

Joku jana Lasten Rasteesta. Ruotsista suomenksi Karl Johan Lindbom. Hinta 10 penniä.

B. G. Martin,
Tampereella.